

Satotilasto

Laaturaportti

Sisällysluettelo

1	Yhteystieto.....	4
1.1	Organisaatio	4
1.2	Organisaatioyksikkö.....	4
1.3	Yhteyshenkilön nimi.....	4
1.4	Yhteyshenkilön tehtävä.....	4
1.5	Yhteyspostiosoite.....	4
1.6	Yhteyssähköposti	4
1.7	Yhteyspuhelinnumero	4
1.8	Yhteysfaksinumero	4
2	Metatiedon päivitys	4
2.1	Metatieto viimeksi varmennettu	4
2.2	Metatietoa viimeksi lisätty	4
2.3	Metatiedon viimeisin päivitys.....	5
3	Tilaston kuvaus	5
3.1	Tilaston yleiskuvaus.....	5
3.2	Luokitukset	5
3.3	Kattavuus	5
3.4	Tilastolliset käsitteet ja määritelmät.....	5
3.5	Tilastoyksikkö	6
3.6	Tilaston perusjoukko	6
3.7	Viitealue.....	6
3.8	Ajallinen kattavuus	6
3.9	Perusajankohta	6
4	Mittayksikkö.....	6
5	Viiteajankohta	6
6	Toimintavaltuudet.....	7
6.1	Lainsäädäntö ja muut sopimukset.....	8
6.2	Tietojen jakaminen	8
7	Tilastollinen tietosuoja	8
7.1	Tietosuojaperiaatteet.....	8
7.2	Tietosuoja ja –turva tietoja käsiteltäessä.....	8
8	Julkistamiskalenteri	9
8.1	Julkistamiskalenteri	9
8.2	Pääsy julkistamiskalenteriin.....	9

Laaturaportti

9	Jakelutiheys	9
10	Saatavuus ja selkeys	9
10.1	Lehdistötiedote (Tilastojulkistus)	9
10.2	Julkaisut (laajemmat/muut)	9
10.3	Verkkotietokanta	10
10.4	Muu tiedonjakelu	10
10.5	Menetelmädokumentointi	10
10.6	Laatudokumentointi	11
11	Laadunhallinta	11
11.1	Laadunvarmistus	11
11.2	Laadun arviointi	11
12	Relevanssi	12
12.1	Käyttäjien tarpeet	12
12.2	Käyttäjätyytyväisyys	12
12.3	Täydellisyys	12
13	Tarkkuus ja luotettavuus	12
13.1	Tarkkuus ja luotettavuus yleisesti	12
13.2	Otantavirhe	13
13.3	Muut virhelähteet	13
13.3.1	Peittovirhe	13
13.3.2	Mittausvirhe	13
13.3.3	Katovirhe	14
13.3.4	Käsittelyvirhe	14
13.3.5	Mallista johtuva virhe	14
14	Oikea-aikaisuus ja täsmällisyys	14
14.1	Oikea-aikaisuus	14
14.2	Täsmällisyys	14
15	Johdonmukaisuus ja vertailukelpoisuus	15
15.1	Maantieteellinen vertailukelpoisuus	15
15.2	Ajallinen vertailukelpoisuus	15
15.3	Yhtenäisyys yli tilastoalueiden	16
15.3.1	Yhtenäisyys osavuositteiden ja vuosittain tilastojen välillä	16
15.3.2	Yhtenäisyys kansantalouden tilinpidon kanssa	16
15.4	Sisäinen yhtenäisyys	16
16	Kustannukset ja vastausrasite	16
17	Tilastoprosessi	16

Laaturaportti

17.1	Lähdeaineistot.....	16
17.2	Tiedonkeruun tiheys	17
17.3	Tiedonkeruumenetelmä	17
17.4	Aineiston/datan validointi	17
17.5	Tiedon käsittely.....	17
17.6	Kausitasoitus.....	18
18	Kommentti.....	18

Laaturaportti

1 Yhteystieto

1.1 Organisaatio

Luonnonvarakeskus

1.2 Organisaatioyksikkö

Tilastopalvelut

1.3 Yhteyshenkilön nimi

Anneli Partala

1.4 Yhteyshenkilön tehtävä

Yliaktuaari

1.5 Yhteyspostiosoite

Luonnonvarakeskus

Tilastopalvelut

PL 2

00791 Helsinki

1.6 Yhteyssähköposti

tietopalvelu@luke.fi

1.7 Yhteyspuhelinnumero

+358 29 532 6000

1.8 Yhteysfaksinumero

+358 29 532 6101

2 Metatiedon päivitys

2.1 Metatieto viimeksi varmennettu

14.2.2024

2.2 Metatietoa viimeksi lisätty

14.2.2024

2.3 Metatiedon viimeisin päivitys

14.2.2024

3 Tilaston kuvaus

3.1 Tilaston yleiskuvaus

Satotilasto sisältää tärkeimpien viljelykasvien satotiedot Suomessa. Tilasto kuvaa kasvintuotannon määrää sekä kokonaisuudessaan että pinta-alaa kohti laskettuna. Kokonaissadon lisäksi tilasto sisältää tuotannon jaoteltuna luomutuotantoon ja tavanomaiseen tuotantoon.

3.2 Luokitukset

Kasviluokittelu noudattaa pääosin kansainvälisiä kasviryhmittelyjä.

Kasvinimet noudattavat maaseutuhallinnon tietojärjestelmän rekistereiden sisältämiä nimikkeitä (kasvikoodoja). Koko maan tilaston lisäksi tiedot esitetään alueittain.

3.3 Kattavuus

Tilasto kattaa Suomessa viljeltävien tärkeimpien peltokasvien tuotannon.

3.4 Tilastolliset käsitteet ja määritelmät

Seosvilja: seosvilja (korsiviljat ja korsiviljat + öljykasvit), seoskasvustot (valkuaiskasvit + vähintään 50 % viljaa) ja seos: herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa

Kokoviljasäilörehu sisältää tähkimisen jälkeen korjatun viljakasvuston (ohra, kaura, vehnä ja seosvilja).

Tuoresäilövilja sisältää puimalla korjatun, tuoreena säilötyn viljan (ohra, kaura, vehnä ja seosvilja).

Tuorevilja sisältää kokoviljasäilörehun ja tuoresäilöviljan.

Satopotentiali on viljelykasvin hehtaarisato, johon pääsee korkeintaan 10 % kyseisen alueen tiloista kyseisenä kasvukautena. Satopotentiali on laskettu erikseen luomulle ja tavanomaiselle tuotantotavalle.

3.5 Tilastoyksikkö

Tilastoyksikkö on maatalous- tai puutarhayritys.

3.6 Tilaston perusjoukko

Tilaston perusjoukko on kaikki Suomen maatalous- ja puutarhayritykset.

3.7 Viitealue

Tilasto kattaa koko Suomen. Alueluokitus perustuu maatalouden talouskeskuksen sijaintikunnan perusteella määräytyviin alueisiin. Aluejako vastaa satovuoden tilannetta 1.1. Tiedot esitetään sekä koko maan tasolla että alueittain.

3.8 Ajallinen kattavuus

Tilastotietokannasta tietoja on saatavilla vuosilta 1999-2022 ELY-keskuksittain ja vuodesta 2023 alkaen maakunnittain. Pääkasveista koko maan tietoja on tietokannassa vuodesta 1920 alkaen.

Alueittaisia tietoja on saatavilla tilastojulkaisuista vuodesta 1910 alkaen.

3.9 Perusajankohta

Kyseessä ei ole indeksitilasto.

4 Mittayksikkö

Ala on ilmoitettu tuhansina hehtaareina (1 ha = 10 000 m²). Se tarkoittaa alaa, jolta sato on korjattu eli satovahinkoala ja muu korjaamaton ala ei sisälly tilastoituun korjuualaan.

Sato ilmoitetaan sekä kiloina hehtaaria kohti että kokonaissatona miljoonina kiloina. Sato on ilmoitettu viljojen, öljykasvien ja valkuaiskasvien osalta kuivatusta sadosta.

5 Viiteajankohta

Kalenterivuosi

6 Toimintavaltuudet

Luonnonvarakeskuksen tehtävät on määritellyt Luonnonvarakeskusta koskevassa laissa (561/2014) sekä laissa ruoka- ja luonnonvaratilastoista (562/2014). Ruoka- ja luonnonvaratilastoja koskeva laki määrittää Luonnonvarakeskuksen tehtäväksi tuottaa ja julkaista tilastot, jotka koskevat:

- 1) maatalouden rakennetta, tuotantomenetelmiä ja -panoksia, peltokasvi-, puutarha- ja kotieläintuotantoa, tuotannon vaikutuksia ympäristöön sekä maataloustuotteiden hintoja,
- 2) metsien taloudellista hyödyntämistä, puumarkkinoiden toimintaa, metsien hoitoa ja metsien suojelua,
- 3) kalastusta, vesiviljelyä, kalataloutta ja kalastustuotteiden markkinoita ja
- 4) elintarvikkeiden turvallisuutta.

Lain mukaan Luonnonvarakeskuksella on laajat oikeudet kerätä tietoja maa- ja puutarhataloudesta, kalastuksesta ja vesiviljelystä, maatalous- tai kalastustuotteen jalostuksesta ja kaupasta sekä metsätaloudesta ja puun jalostuksesta ja kaupasta.

Tilastolaissa (Tilastolaki 280/2004, muut. 361/2013) säädetään muun muassa tiedonkeruusta, tietojen käsittelystä ja tiedonantovelvollisuudesta. Tietojen käsittelyyn tilastoa tuotettaessa sovelletaan tilastolain lisäksi henkilötietolakia sekä lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

Keskeinen toimintaa ohjaava asiakirja on Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymä monivuotinen tilasto-ohjelma, jonka pohjalta komissio laatii vuotuisen työohjelman. Euroopan yhteisön tilasto-ohjelmaan sisältyvistä tilastoista säädetään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 322/97.

Laatiessaan tilasto-ohjelman mukaisia tilastoja EU-maiden tilastovirastojen sekä EU:n tilastoviraston Eurostatin on sovellettava EU:n tilastolakia. Ylikansallisena säädöksenä se ohittaa kansallisen tilastolain, mutta käytännössä sen ja Suomen oman tilastolain välillä ei ole ristiriitoja.

6.1 Lainsäädäntö ja muut sopimukset

Tilaston tuottaminen perustuu lakiin Luonnonvarakeskuksesta (561/2014), lakiin ruoka- ja luonnonvaratilastoista (562/2014) sekä tilastolakiin (280/2004). Lisäksi tilastointiin velvoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kasvinviljelytilastoista (543/2009), delegoitu säädös 2015/1557 sekä ESS-sopimus.

6.2 Tietojen jakaminen

Satotilastosta julkaistaan neljä julkistusta vuosittain Luonnonvarakeskuksen verkkosivuilla. Sieltä löytyy tilastokohtainen verkkosivu ja tilastoon liittyvät tiedotteet, uutiset ja blogit. Tilastoon liittyvät taulukot ovat saatavissa Luonnonvarakeskuksen tilastotietokannasta.

Tietoja toimitetaan EU:n tilastovirasto Eurostatille vuosittain useita kertoja. Ennakollisina tietoja toimitetaan tilastointivuoden elo-, syys-, loka- ja marraskuussa. Lopullisia tietoja toimitetaan seuraavan vuoden maaliskuu- ja syyskuussa. Eurostat julkaisee kaikkien jäsenmaiden tiedot omassa verkkopalvelussaan.

7 Tilastollinen tietosuoj

7.1 Tietosuojaperiaatteet

Tietosuoja on tilastotoimen perusperiaate, johon Luonnonvarakeskus on sitoutunut, ja jolla varmistetaan tiedonantajien luovuttaman tiedon luottamuksellinen käsittely. Yksikötason tiedot ovat salassa pidettäviä, eikä niitä luovuteta koskaan hallinnolliseen päätöksentekoon, tutkintaan, valvontaan, oikeudenkäyntiin tai vastaavaan tarkoitukseen.

7.2 Tietosuoja ja -turva tietojen käsiteltäessä

Tilastotarkoituksiin kerätyn tiedon tietosuoja taataan ehdottomasti tilastolain (280/2004), henkilötietolain (532/1999) ja lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) sekä EU:n tietosuoja-asetuksen (2016/679) vaatimusten mukaisesti. Tietoa aineistot on suojattu käsittelyn kaikissa vaiheissa tarvittavin fyysisin ja teknisin ratkaisuin. Henkilökunnalla on pääsy vain työtehtävien kannalta välttämättömiin tietoihin.

Tiloihin, joissa yksikötason aineistoa käsitellään, ei ulkopuolisilla ole pääsyä. Henkilökunnan jäsenet ovat allekirjoittaneet salassapitositoumuksen palvelukseen tullessaan. Tietosuojan tahallisesta rikkomisesta seuraa rangaistus.

8 Julkistamiskalenteri

Luonnonvarakeskuksen tilastojulkistukset julkistetaan arkipäivisin kello 9.00 Luonnonvarakeskuksen verkkosivuilla. Tiedot ovat julkisia sen jälkeen, kun ne ovat päivittyneet verkkosivuille.

8.1 Julkistamiskalenteri

Tilastojen julkaisuajankohdat vahvistetaan syksyisin toiminnansuunnittelun yhteydessä. Seuraavan vuoden julkistamiskalenteri julkaistaan käyttäjille loppuvuodesta. Tilastojen julkistamiskalenteri sisältää tiedot tulevien julkistusten ajankohdista. Julkistamisajankohdat julkaistaan julkistamiskalenterissa aluksi viikon tarkkuudella ja päivän tarkkuudelle kaksi kuukautta ennen tilaston julkistamisajankohtaa. Kalenterista on myös suorat linkit jo julkistettuihin tilastojulkistuksiin ja -julkaisuihin.

8.2 Pääsy julkistamiskalenteriin

[Julkistamiskalenteri | Luonnonvarakeskus](#)

9 Jakelutiheys

Neljä kertaa vuodessa.

10 Saatavuus ja selkeys

10.1 Lehdistötiedote (Tilastojulkistus)

Tilastosta on neljä julkistusta vuodessa.

10.2 Julkaisut (laajemmat/muut)

Tietoja on julkaistu Luken Ruoka- ja luonnonvaratilastojen e-vuosikirjassa (2015–2020) ja Tilastokeskuksen Suomen tilastollisessa vuosikirjassa.

EU:n tilastovirasto Eurostat ja YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO julkaisevat tilaston tietoja verkkopalveluissaan.

Tietoja on julkaistu vuodesta 1983 vuoteen 2014 asti vuosittain Tiken Maatilatilastollisessa vuosikirjassa sekä vuonna 2013 verkkojulkaisussa. Satotilasto on julkaistu vuosilta 2002–2007 Maataloustilastotiedote-sarjassa ja sitä ennen Tietokappa-julkaisussa.

10.3 Verkkotietokanta

[PxWeb - Satotilasto](#)

10.4 Muu tiedonjakelu

-

10.5 Menetelmädokumentointi

Satotilaston otantatutkimuksessa maataloille otantamenetelmänä käytetään ositettua otantaa. Otannan perusjoukkona käytetään maatalous- ja puutarhayritysrekisterin tilajoukkoa (vuonna 2023 noin 42 000 tilaa). Rekisteri sisältää kaikki ne maatalous- ja puutarhatuotantoa harjoittavat tilat, joiden taloudellinen koko ylittää rekisterin alarajan 2000 €. Tuotto lasketaan SO-menetelmällä, jonka tarkempi menetelmäkuvaus sisältyy maatalous- ja puutarhayritysten rakennetilaston laatuselosteeseen. Otos on ositettu kolmen ominaisuuden mukaan: tilan maantieteellisen sijainnin (maakunta), tuotantosuunnan ja tilakoon mukaan. Näin saadaan mahdollisimman edustava otos koko maasta. Tiedot kerätään tiloilta verkkopalvelussa ja puhelinhaastatteluna. Otoksessa kuului vuonna 2023 noin 6 000 tilaa, joista luomutiloja oli noin 750. Netto-otoksen vastausprosentti oli noin 89 %.

Otokseen valituilta tiloilta kerätään viljelykasvikohtaisia tietoja korjuualasta, kokonaissadosta sekä kosteudesta tai kuiva-aineesta (%). Satokyselyssä kerätyt tiedot estimoidaan käyttämällä normaalia ositetun otannan korotuskerroinestimointia.

Satopotentiaali määritellään satojakauman 90 % persentiilinä eli hehtaarisatona (kg/ha), jota pienempiä hehtaarisatoja saa 90 % alueen tiloista. Mikäli hehtaarisatotietoja on vähemmän kuin 20 kpl, keskisato kerrotaan kertoimella, mikä vastaa vuosien 2014–21 aineistossa satopotentiaalिन ja keskihehtaarisadon suhdetta. Kertoimet on laskettu erikseen kullekin kasville ja tuotantotavalle.

10.6 Laatudokumentointi

-

11 Laadunhallinta

11.1 Laadunvarmistus

Luonnonvarakeskus noudattaa tilastoja laatiessaan Euroopan tilastojen käytännesääntöjä (Code of Practice, CoP) ja niihin pohjautuvaa laadunvarmistuskehikkoa (Quality Assurance Framework, QAF). Käytännesäännöt koskevat tilastoviranomaisten riippumattomuutta ja vastuuvollisuutta sekä prosessien ja julkaistavan tiedonlaatua. Periaatteet ovat yhteensopivat YK:n tilastokomission hyväksymien virallisen tilaston periaatteiden kanssa ja täydentävät niitä. Myös Suomen virallisen tilaston laatukriteerit ovat yhteensopivat Euroopan tilastojen käytännesääntöjen kanssa. Periaatteet ovat myös yhteensopivat Euroopan laatupalkintoperiaatteiden (EFQM) kanssa.

Tilastokeskuksessa tehdään vuosittain tilastojen läpivalaisuja myös Luken tuottamien tilastojen osalta, joilla osaltaan varmistetaan tilastojen laatua.

Tilaston tiedonkeruusovelluksen tarkisteet estävät suurelta osin tahattomat virheet. Tiedonkeruun jälkeen tarkistetaan ja editoidaan tilaston vastausaineisto.

11.2 Laadun arviointi

Tilastossa tarkistetaan ja editoidaan tilaston vastausaineisto ja lisäksi tutkitaan vastauskatoa (eri taustatietojen mukaan).

12 Relevanssi

12.1 Käyttäjien tarpeet

Tilastoa käytetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tilasto on osa Euroopan tilastojärjestelmää (ESS). EU:n tilastovirasto Eurostat ja YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO julkaisevat tilaston tietoja verkkopalveluissaan. Tilastoa hyödynnetään myös muiden tilastojen, kuten käytössä oleva maatalousmaa-, maatilojen sadonkäyttö-, viljatase-, ja ravintotasetilaston laadinnassa. Muita käyttäjätahoja ovat tutkimus, hallinto, maatalous- ja elintarvikealan yritykset, maanviljelijät, etujärjestöt, neuvonta ja tiedotusvälineet.

12.2 Käyttäjätyytyväisyys

Tilaston käyttäjiltä kerätään palautetta erityisesti tilastojen uudistamisen yhteydessä. Palautetta saadaan myös suorina yhteydenottoina. Lisäksi Luonnonvarakeskuksen tilasto-ohjelman päivityksen yhteydessä selvitimme tilastojen käyttäjien toiveita tilastojen kehittämiseksi syksyllä 2021 ja alkuvuodesta 2022. Saatua palautetta seurataan ja se otetaan huomioon tilastoa kehitettäessä.

12.3 Täydellisyys

-

13 Tarkkuus ja luotettavuus

13.1 Tarkkuus ja luotettavuus yleisesti

Satoarvio kuvaa varsin hyvin ajankohdan satotilannetta, kun verrataan tietoja lopulliseen satotilastoon, joka julkaistaan seuraavan vuoden alussa. Poikkeuksellisen huonot tai hyvät sääolosuhteet kasvukauden lopussa voivat muuttaa satotilannetta heikommaksi tai paremmaksi. Satoarvioiden laatimishetkellä valtaosin satoa ei ole vielä korjattu.

Lopullisen satotilaston perusjoukko päivitetään kerran vuodessa, joten tilasto kattaa lähes 100 prosenttia perusjoukostaan.

Satotilaston kasvikohtaisia korjuualoja voidaan pitää luotettavimpina niiden kasvien osalta, joiden viljelyala saadaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä. Satokyselystä saatavia korjuualatietoja käytetään hyväksi kaikilla kasviryhmillä. Nurmi- ja viljakasveilla sekä herneellä ja härkäpavulla satokyselystä saadaan lisäksi tilastossa julkaistavan kasviryhmittelyn mukaiset korjuualat. Korjuualatiedot näiden kasvien osalta eivät ole aivan yhtä tarkkoja kuin muiden kasvien.

Sokerijuurikkaan satolaskelma poikkeaa muista kasveista, sillä sen lopullinen kokonaissato saadaan Sucros Oy:ltä. Sieltä saatu satomäärä on juurikastehtaan vastaanottama kokonaissato puhdistettuna.

13.2 Otantavirhe

Satokysely on otantatutkimus, joten tulokset estimoidaan painokertoimien avulla. Ositekohtainen painokerroin lasketaan jakamalla poimintakehikossa olevien tilojen määrä otokseen vastanneiden tilojen määrällä. Tulosten estimoinnissa käytetään SAS-ohjelmistoa. Virhevarianssit estimoidaan SAS-ohjelman CLAN-makrolla. Koko maan tasolla keskeisten viljojen hehtaarisadon estimaattien suhteelliset keskivirheet vaihtelevat noin 1–2 % välillä. Viljelyalaltaan pienillä kasveilla sekä alueittaisissa satoestimaateissa keskivirheet voivat olla suurempia.

13.3 Muut virhelähteet

13.3.1 Peittovirhe

Satotilastokyselyn perusteella otoksen ylipeitto oli 0,5 %.

13.3.2 Mittausvirhe

Maatiloilta kysytään kunkin viljelykasvin kokonaissato. Ilmoitettu määrä voi perustua punnitukseen, tilavuusmittaukseen tai silmämääräiseen arvioon. Satomäärätietojen luotettavuutta voi heikentää vastaajan havaintovirhe.

13.3.3 Katovirhe

Vuonna 2023 tietoja ei saatu 10,6 % netto-otokseen kuuluvalta maatilalta. Puhelinhaastattelija tavoitteli maataloja, jotka eivät vastanneet itse verkkopalvelussa. Katoon jäivät maatilat, joita puhelinhaastattelija ei tavoittanut tai puhelinhaastattelijalle ei annettu tietoja.

13.3.4 Käsittelyvirhe

Tiedon käsittelyvaiheessa tapahtuvat virheet ovat mahdollisia.

13.3.5 Mallista johtuva virhe

-

14 Oikea-aikaisuus ja täsmällisyys

14.1 Oikea-aikaisuus

Satotilastosta on neljä julkistusta tilastointivuoden aikana. Kaksi ensimmäistä satoarviota julkistetaan kasvukauden aikana. Satoarviopäivät ovat vuodesta 2022 alkaen 15.8. ja 20.9. tai ko. päivämääriä lähin maanantai. Vuosina 2003–2021 satoarviopäivät olivat 15.7. ja 25.8. tai ko. päivämääriä lähin maanantai. Tiedot julkistetaan saman viikon perjantaina. Elokuun satoarvion tiedot toimitetaan EU:lle viimeistään 31.8. Kolmas julkistus on tilastointivuoden marraskuussa, josta tiedot toimitetaan EU:lle viimeistään 30.11. Lopullinen tilasto valmistuu tilastointivuotta seuraavan vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Siitä toimitetaan tiedot EU:lle koko maan osalta viimeistään 31.3. ja alueittaiset tiedot viimeistään 30.9.

14.2 Täsmällisyys

Tilasto on julkistettu aiemmin ilmoitetun julkistusajankohdan mukaisesti.

15 Johdonmukaisuus ja vertailukelpoisuus

15.1 Maantieteellinen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia tilaston sisältämällä kansallisilla alueilla. EU:n tilastovirasto julkaisee jäsenmaiden tietoja vertailukelpoisessa muodossa. Poikkeamat on kuvattu jäsenmaakohtaisissa laaturaporteissa.

15.2 Ajallinen vertailukelpoisuus

Viljelykasvien satotietoja on tilastoitu vuosittain vuodesta 1920 alkaen. Hehtaarisatotiedot ovat vertailukelpoisia koko tilastointiajalla. Kokonaissatojen osalta tilastointi tarkentui vuonna 1995, mistä lähtien sadon laskenta on perustunut maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä saataviin viljelyaloihin. Ennen vuotta 1995 myös viljelyalatiedot perustuivat kaikkien kasvien osalta otantatutkimukseen.

Vuonna 2000 tilaston perusjoukko laajeni sisältämään myös tukea hakemattomat tilat. Vuonna 2013 perusjoukkoon kuuluvien tilojen määritelmä muuttui perustumaan tilan taloudelliseen kokoon. Muutos vähensi jonkin verran tilaston perusjoukkoon kuuluvien tilojen määrää. Kumpikaan edellä mainituista perusrekisterin muutoksista ei vaikuta satotilaston tuloksiin merkittävästi.

Vuonna 2016 satotilastoon yhdistettiin ennakkosatotilaston tietosisältö, joka aiemmin oli oma tilasto. Tiedot julkaistaan nyt samansisältöisenä satotilastossa satoarviona heinä- ja elo/syyskuussa.

Vuonna 2020 satotilastoon yhdistettiin luomusatotilaston tietosisältö, joka aiemmin oli oma tilasto. Lisäksi vuodesta 2020 alkaen tilasto sisältää kokonaissato- ja luomusatotietojen lisäksi tiedot tavanomaisesta sadosta.

Kasvien viljelylaajuuksien muuttuessa myös tilastoitavat kasvilajit ovat vuosien varrella jonkin verran muuttuneet.

Tilaston tiedot on julkaistu tilastointivuonna voimassa olevan kansallisen aluejaon mukaisesti. Muutokset alueluokittelussa (esimerkiksi kuntaliitokset tai kunnan siirtyminen toiseen ELY-

keskukseen tai maakuntaan) vaikuttavat siten tilaston ajalliseen vertailtavuuteen kokonaissatojen ja korjuualojen osalta.

15.3 Yhtenäisyys yli tilastoalueiden

Tiedot ovat vertailukelpoisia muihin maatalous- ja puutarhayritysrekisteriin pohjautuvien tilastojen tietoihin

15.3.1 Yhtenäisyys osavuositilastojen ja vuosittaisien tilastojen välillä

Satoarviotiedoilla on oma prosessi, joka poikkeaa satotilaston ennakkotietojen ja lopullisen tilaston laadintaprosessista. Satoarvio kuvaa arviopäivänä tehtyä satotilannetta koko maan tasolla. Satoarvion asiantuntija-arvioihin perustuvat tiedot eroavat lopullisista tilaston tiedoista, kun kasvukauden sääolot poikkeavat tavanomaisista. Poikkeuksellisen huonot tai hyvät sääolot kasvukauden lopussa voivat muuttaa lopullista satotilannetta satoarviopäivien tilannetta heikommaksi tai paremmaksi. Lopullisen satotilaston tiedot ovat siten tarkempia ja kattavampia perustuen maatilojen ilmoittamiin satotietoihin.

15.3.2 Yhtenäisyys kansantalouden tilinpidon kanssa

-

15.4 Sisäinen yhtenäisyys

Alueittaiset tiedot satomääristä ja korjuualoista eivät ole täysin vertailukelpoisia kuntaliitoksista johtuen. Aluemuutoksia ei ole korjattu tilastossa taaksepäin, kun muutoksia on tapahtunut.

16 Kustannukset ja vastausrasite

Arvioitu keskimääräinen verkkovastaamis- ja puhelinhaastatteluaika on noin 15 minuuttia. Vastaamisajassa on kuitenkin suuria eroja, sillä vastaajilta kysyttävien tietojen määrässä on suurta vaihtelua.

17 Tilastoprosessi

17.1 Lähdeaineistot

Satoarviossa kasvien viljelyala perustuu Ruokaviraston maaseutuelinkeinohallinnon rekisteriin tallennetuista tiedoista.

Tilaston laskentaan tarvittavat kasvikohtaiset hehtaarisatoarviot saadaan ProAgrian asiantuntija-arvioina.

Lopullinen satotilasto perustuu maataloille kohdennettuun otantatutkimukseen. Ruokaviraston maaseutuelinkeinohallinnon rekisteriin tallennetut kasvikohtaiset viljelyalat esitätetään maataloille kohdennettuun verkkokyselyyn. Lopullisessa tilastossa ala on korjuuala eli satokyselyn perusteella estimoidaan tilastoon tuleva kasvikohtainen korjuuala. Maataloilta saadaan myös kasvikohtainen satomäärä.

17.2 Tiedonkeruun tiheys

Vuosittain on kolme tiedonkeruuta.

17.3 Tiedonkeruumenetelmä

Satoarvioon kuntakohtaiset asiantuntija-arviot kerätään kaksi kertaa kasvukaudella verkkopalvelulla. Tiedonkeruusta on sopimus ProAgria Keskusten Liitto ry:n ja Svenska Lantbrukssällskapetens Förbund:n (SLF) kanssa.

Lopullisen tilaston tiedot kerätään maataloilta verkkokyselyllä ja puhelinhaastatteluna. Tiedonkeruusovelluksessa on esittäytötietona Ruokaviraston maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä saatava tieto maatalan kasvikohtaisesta viljelyalasta, josta satotieto kysytään.

17.4 Aineiston/datan validointi

Mikäli tietojen käsittelyvaiheessa havaitaan esimerkiksi poikkeavan suuri havainto, tarkistetaan havainnon oikeellisuus.

17.5 Tiedon käsittely

Satoarvion tietojenkäsittelyssä asiantuntijoiden kuntakohtaisista arvioista lasketaan kunnittain kasvikohtaiset sadot käyttäen pinta-alana Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä saatuja kasvikohtaisia pinta-aloja. Puuttuvat satoarviot imputoidaan ProAgria Keskuksen keskiarvolla tai sen puuttuessa koko maan keskiarvolla. Arvio kokonaissadosta (milj. kg) saadaan laskemalla yhteen kuntakohtaiset satoarviot.

Otantatutkimuksen virheellisiksi tai poikkeaviksi todetut havainnot korjataan tai poistetaan aineistosta. Jos tilalta on saatu kokonaistulosta vääristävä tieto, tila poistetaan edustamastaan ositteesta ja tilasta muodostetaan oma osite. Tilastossa on esitetty hehtaarisato, joka saadaan jakamalla estimoitu kokonaissato estimoidulla korjuualalla.

Vuoteen 2015 asti pääosalle tilaston satokasveista ala (korjuuala) laskettiin vähentämällä viljelyalasta satovahinkoilmoituksista saatava täysin tuhoutunut ala. Molemmat kasvikohdaiset alat saatiin maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä. Vuodesta 2016 alkaen otannasta saatavia korjuualatietoja hyödynnetään kaikille kasveille, koska satovahinkoaloja ei ole enää saatavilla.

Nurmirehuala jaetaan otantatietojen perusteella kuivaheinä-, säilörehu- ja niittorehualaksi ensimmäisen sadon käyttötavan mukaan. Vuodesta 2007 alkaen kaura-, ohra-, kevätvehnä- ja seosvilja-ala on jaettu otantatietojen perusteella kuivavilja- ja tuorevilja-alaksi. Vastaava jako on syysvehnän ja rukiin osalta vuodesta 2021 alkaen. Rehuherneen ja härkävavun osalta jako on vuodesta 2017 alkaen.

Tilastossa esitetty kokonaissato on laskettu kertomalla estimoitu hehtaarisato korjuualalla.

17.6 Kausitasoitus

-

18 Kommentti

-